

## Protokol 38. synody (Synody obnovy)

Ve jménu Páně!

Dne 29. dubna l. P. 1990 v Praze zasedala synoda Církve starokatolické v ČSFR, aby s pomocí Boží svobodně, bez vnějších zásahů a jasně promluvila o situaci v církvi a především o jejím dalším životě. Přítomnými delegáty byla nazvána synodou obnovy.

Synoda byla řádně svolána biskupem PhDr ThLic Augustinem Podolákem podle § 2 a § 18 Synodního řádu a zúčastnilo se jí kromě biskupa 34 řádných delegátů církevních obcí včetně řádných duchovních.

Synody se jako hosté též zúčastnili zástupci Úřadu předsednictva vlády ČSFR p. JUDr Cyril Svoboda a Ministerstva kultury p. Tesařík a ÚV ČSL PhDr B. Svoboda.

Synoda schválila toto

Usnesení:

I. Synoda Starokatolické církve v ČSFR bere na vědomí zprávu Otce biskupa PhDr ThLic Augustina Podoláka o činnosti za uplynulých 22 let.

II. Vyslovuje poděkování a uznání Otci biskupovi dr. Podolákovi za statečnost, moudrost i pastýřskou lásku a péči, s níž řídil církev i v podmínkách neveřejné pastorace s nasazením vlastní svobody.

III. Jasně deklaruje, že PhDr ThLic Augustina Podoláka nadále uznává za biskupa - ordináře Starokatolické církve v ČSFR, za jejího nejvyššího představitele a jediného zástupce církve navenek. Uznává všechna jeho práva, která podle synodního řádu i práva obecného náleží sídelním biskupům se zřetelem k autokefalitě starokatolické církve národní. V této souvislosti žádá Ministerstvo kultury ČR o zajištění řádného platu pro biskupa a pro posouzení možnosti odškodnění za období 1971-1990.

IV. Schvaluje a potvrzuje suspensi bývalého duchovního pražské obce PhDr Miloše Pulce, vynesenu biskupem dr. Podolákem dne 9.11.1970 z důvodů narušování řádu bohoslužby, pohoršení a blasfemie. V tomto smyslu odvolává s okamžitou platností dr. Miloše Pulce ze všech církevních funkcí, které neoprávněně zastává. Vylučuje z církve definitivně podle § 19 synod. řádu dr. Miloše Pulce, vzhledem k jeho činnosti, zejména v letech 1970-90, kterou odsuzuje.

V. Distancuje se od všech kroků, od veškeré činnosti skupiny osob kolem PhDr Miloše Pulce, tj. tzv. synodní rady apod. - od všech jejich rozhodnutí, jež považuje za neplatné a

iregulární. Za takové považuje zejména zásahy do synod. řádu učiněné v době, kdy byl z iniciativy dr. Pulce a osob jemu nakloněných za použití sankcí totalitního aparátu biskup dr. Podolák zbaven tzv. "státního souhlasu".

VI. Distancuje se od všech, byť snad i dobře míněných zásahů zahraničních církevních představitelů do jurisdikce biskupa v letech 1970-90, ať již jde o svěcení osob, jedná či rozhodování o vnitřních věcech Starokatolické církve v ČSFR a považuje tyto za usurpatio iurisdictionis a porušení práv sídelního biskupa i autokefality církve národní.

VII. Žádá a vyzývá PhDr Miloše Pulce k předání všech objektů patřících Starokatolické církvi v ČSFR, včetně objektů v nájmu, a o předání jejich zařízení a vybavení. Vyzývá dr. M. Pulce, aby do rukou synodou pověřených osob ihned vydal písemnosti, archiv, razítka, pečete a vše, co náleží synodní radě církve, biskupského úřadu a pražské farnosti. Žádá zejména předání veškerého movitého i nemovitého majetku církve a okamžité navrácení neoprávněně zadržovaných biskupských insignií, které byly v r. 1972 protiprávně odňaty biskupovi.

VIII. Pověřuje bratry Dušana Hejbala, Kurta Malinu a dr Luboše Rezlera k protokolárnímu převzetí předmětů i objektů uvedených pod bodem VII. Protokol nechť je předán biskupovi a synodní radě zvolené touto synodou.

IX. Bere na vědomí zprávu duchovních o stavu církevních obcí v Brně, Cvikově, Jablonci, Liberci, Desné, Varnsdorfu, Šumperku, Červené Vodě a Praze.

X. Bere na vědomí:

a) kanonickou missi biskupa, jíž byl jmenován P. Dušan Hejbal farářem pražské církevní obce

b) kanonickou missi biskupa, jíž byl jmenován P. Kurt Malina farářem církevní obce v Jablonci n/N a excurrento administrátorem severočeských farních obcí

c) dlouholetou nezištnou službu P. Vasilu Daníška, faráře obce v Šumperku a celého farního obvodu Severní Moravy

d) jmenování P. Dušana Hejbala podle § 7 syn. řádu generálním vikářem ke dni 29.4.1990

Navrhuje Otci biskupovi pověřit P. K. Malinu a P. D. Hejbala prozatím administrací církevní obce v Brně.

XI. Vyjadřuje se k otázce dalších osob t. č. působících jako duchovní v některých objektech Starokatolické církve v ČSFR, kteří nemají kanonickou misse biskupa dr. A. Podoláka a jeho souhlas k působení:

- a) předpokládá jejich neinformovatelnost o pravém stavu věcí v církvi
- b) jako projev dobré vůle vyzývá tyto osoby, aby se přihlásily a sdělily synodní radě svůj postoj k možné spolupráci
- c) vyzývá tyto osoby, aby předložily biskupovi doklady o studiu a svěcení
- d) navrhuje biskupovi ustavit komisi k posouzení způsobilosti těchto osob pro duchovní správu.

XII. Žádá Ministerstvo kultury ČR o okamžité zastavení platu ze státních prostředků pro PhDr M. Pulce a další osoby, které nemají kanonické pověření biskupa Dr. Podoláka. Současně žádá o zajištění státních platů pro duchovní řádné, kteří jsou uvedeni pod bodem X.

XIII. Volí synodní radu podle § 30 synodního řádu v tomto složení:

předseda: biskup PhDr ThLic Augustin Podolák (§ 14. SŘ)

místopředseda laik: Marie Strumínská

členové duchovní: P. Dušan Hejbal, P. Kurt Malina, P. Vasil Daníšek, P. Josef Plachý

členové laičtí: Alžběta Turková, Hugo Wagner, Jaroslava Kovářová, Jiří Novák

Synoda v této souvislosti konstatuje, že za poslední řádnou synodu považuje synodu svolanou r. 1968.

Mandáty všech bývalých členů synodní rady jsou podle § 12 SŘ propadlé.

XIV. Ukládá synodní radě:

- a) ustavení komise k revizi hospodářství církve od r. 1970, které bylo řízeno neoprávněně dr. M. Pulcem. Komise budiž případně rozšířena o odborníky ze státní správy.
- b) v případě podezření z trestných činů postupovat podle platných zákonů.

XV. Schvaluje dopisy synody:

- a) presidiu Utrechtské Unie
- b) presidentovi ČSFR
- c) vládě ČSFR
- d) Ekumenické radě církví v ČSFR

e) biskupské konferenci řím. katol. církve

f) PhDr M. Pulcovi

g) Prohlášení synody pro tisk

## Přílohy k protokolu:

Projev biskupa, zpráva za období 1968-1990

Vážení a milí, hosté, bratři duchovní, delegáti církevních obcí.

Můj úkol podle programu synody se zdá jednoduchým, avšak s ohledem na dobu je to úkol nadlidský. Proto mi nezbyvá leč pokus o krátký přehled, či spíše nástin díla za dvacet roků. Na jaře roku 1968 nám byla z ministerstva kultury povolena řádná synoda s volbou biskupa po dvaceti letech marných pokusů o nastolení pořádku ve věcech církve. Byla přijata i má kandidatura, a 22. června jsem byl zvolen jako biskup-ordinář, 20 hlasů, proti 2. Dne 15. prosince 1968 jsem byl vysvěcen v Utrechtu presidentem Unie, arcibiskupem A. Rinkelem za asistence tří dalších biskupů Unie s biskupem z Kentu z pověření arcibiskupa anglikánské High Church z Canterbury. Po návratu do vlasti mohl jsem se ujmout služby, vedení Československé církve přijalo naše kandidáty na Husovu fakultu v Praze, a já jsem mohl každý týden dojíždět tamtéž na přednášky systematické theologie, zejména dogmatiky a morálky pro naše bohoslovce. Roku 1971 mohl jsem v katedrále ve Varnsdorfu vysvětit 7 kněží a 2 jáhny. Avšak již koncem roku 1970 objevily se nesnáze. Stále častěji docházely i stížnosti, že duchovní dr. M. Pulec v Praze porušuje bohoslužebný řád, zejména v přísluše eucharistie. Kanonické napomenutí nepomohlo, a tak jsem byl nucen vyhlásit suspensi. Ani to nepomohlo, a tak nutně následovala 11. XI. 1971 exkomunikace. Odpovědí byla zuřivá kampaň anonymních dopisů i telefonátů, jimiž byl očerňován a tupen biskup, jako by se přečinů dopustil on. Uslyšíte podrobnosti v další části programu, atak jen heslovitě poznamenávám. Od počátku ledna r. 1972 byl mi odňat státní souhlas k duchovní službě a také plat, z něhož mi zůstalo 530,- Kč pro devítičlennou rodinu. Pan dr. Pulec poslal MUDr. Löblovou v doprovodu církevní sekretářky ONV z Děčína a pod pohrůžkou zákroku VB byl jsem donucen vydat biskupské insignie. Již před tím mi byly odňaty též klíče od katedrály. Od té doby začíná mé druhé martyrium, když jsem to první od r. 1954 do r. 1967 přežil.

Duchovní služba věřícím stala se pro mě téměř nemožnou, pokud jsem ji nemohl vykonávat na veřejnosti. Zůstala možnost zasílání pastýřských listů do všech církevních obcí. Díky opatrnosti bratří duchovních a mlčenlivosti věřících bylo možno udržeti tuto službu vždy o

Vánocích a Velikonocích po celých 18 roků. Obtížnější to bylo se styky v zahraničí, když má korespondence byla hlídána, (oboustranně). Poslední biskupskou konferenci jsem mohl navštívit již jen jako "turista", a to r. 1979 v Krakově. Avšak i tato konference byla blokována panem dr. Pulcem a s "požehnáním" tehdejšího církevního sekretariátu MK obrácena proti biskupovi. Ještě r. 1974 udal pan dr. Pulec biskupa u soudů v Brně a v červnu u soudu v Děčíně k vydání archivu a pečeti. tento pokus jediný nevyšel, když se předsedkyně senátu postavila za biskupa. Jinak persekuce trvala stále, jak ještě uslyšíte. Teprve události po 17. listopadu minulého roku, a "něžná" revoluce, byly mezníkem života i pro nás. Když ministr kultury 10. ledna t. r. vyhlásil možnost "rehabilitace", obrátil jsem se na ministerstvo kultury s žádostí o rehabilitaci. Odpověděl mi laskavě předseda komise MK, pan M. Galuška, že předává věc místopředsedovi Federální vlády ThDr J. Hromádkovi. Od pana místopředsedy vlády téměř obratem dostal jsem vyrozumění, že již nepotřebuji státní souhlas k duchovní službě, že mohu rozhodovat podle norem církve a také "o svém vlastním osudu svobodně". Již na počátku března jsme učinili první významné kroky k obnově života církve. Na počátku dubna byl jsem pozván na zahájení sjezdu ČSL, kde mne velmi přátelsky přijal předseda strany JUDr Bartončík a místopředseda PhDr B. Svoboda, kromě dalších významných osobností, a byl jsem pozván k projevu u mikrofonu. Na Zelený čtvrtek sloužil jsem již s pěti bratřími duchovními v Praze mešní bohoslužbu se svěcením svatých olejů a odpoledne jsme společně připravili program této dnešní synody, jež by měla být synodou obnovy života naší církve. Třetí dubnová cesta do Prahy byla uskutečněna na pozvání presidenta republiky V. Havla a pana kardinála, arcibiskupa pražského, Fr. Tomáška, k setkání se Svatým Otcem, Janem Pavlem II., na Hradě pražském, dne 21. dubna t. r. Když jsem se hlásil Svatému Otci jako "biskup Utrechtské Unie", odpověděl mi na to: "Tak jsme si blízci!". Jistě to myslel přátelsky, stejně jako kardinál státní sekretář Casaroli a kardinál Colasuonno, když jsem je pozdravil italsky, jako všechny další. Účastnil jsem se i projevů pana presidenta a papeže v zrcadlové galerii Hradu. Tím mohu svou zběžnou zprávu ukončit.

Originální text protokolu je uložen v archivu Starokatolické církve v ČR, Na Bateriích 93/27, Praha 6.